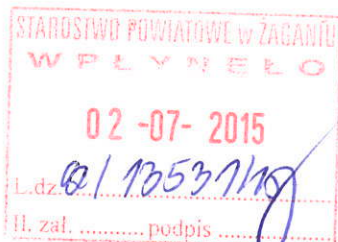

LUBUSKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTEKÓW
Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków
w Zielonej Górze
ul. Kopernika 1, 65-063 Zielona Góra
tel. (068) 324 73 90, 324 74 11, fax 325 37 45
e-mail: sekretariat.zgora@lwzkz.pl,
www.lwzkz.pl

Zielona Góra, dn. 29-06-2015

G 06.07.2015 r.
N/A

ZN.5142.15.2014[gmłhw]5

Skarb Państwa
reprezentowany przez
Starostę Żagańskiego
ul. Dworcowa 39
68-100 Żagań

DECYZJA

Na podstawie art. 49 ust. 1, art. 3 p. 1 i 2, art. 6 ust 1 p. 1 lit. c, art. 7 p. 1, art. 4 p. 2, art. 5 p. 2, 3, 4, art. 89 p. 2, art. 91 ust. 4 p. 4 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. 2014 r., poz. 1446, t. j.) oraz na podstawie art. 104 Kodeksu postępowania administracyjnego (Dz. U. 2013 r., poz. 267, t. j., ze zm.),

Lubuski Wojewódzki Konserwator Zabytków n a k a z u j e

Staroście Żagańskiemu, reprezentującemu Skarb Państwa, właściciela zabytku - kościoła poewangelickiego w miejscowości Leszno Dolne, gm. Szprotawa (dz. nr ewid. 295), wpisanego do rejestru zabytków pod nr 1822, przeprowadzenie robót budowlanych oraz prac konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru, niezbędnych z uwagi na zagrożenie zniszczeniem i istotnym uszkodzeniem, polegających na:

1. zabezpieczeniu drewnianej konstrukcji hełmu wieży poprzez wzmocnienie uszkodzonych i uzupełnienie brakujących elementów więźby;
2. naprawie pokrycia hełmu wieży;
3. wykonaniu właściwego odprowadzenia wód opadowych z hełmu wieży poprzez uzupełnienie brakujących, drewnianych elementów gzymsu okapowego;
4. zabezpieczeniu ceglanych murów poprzez wzmocnienie zlasowanej cegły i uzupełnienie ubytków tynków;
5. zabezpieczenie korony muru ściany zachodniej korpusu poprzez uzupełnienie brakujących dachówek wieńczących mur;
6. usunięciu z muru korpusu kościoła pnączy.

(Nie dotyczy to gatunków chronionych, na których usunięcie należy uzyskać zezwolenie wydawane przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp. Ponadto informuję, że zgodnie z art. 83 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. Nr 627 j.t., ze zm.) usunięcie drzew lub krzewów, których wiek nie przekroczył 10 lat, z terenu nieruchomości może nastąpić po uzyskaniu zezwolenia wydawanego przez burmistrza Szprotawy na wniosek posiadacza nieruchomości).

Niniejsze prace należy przeprowadzić niezwłocznie, nie później niż do dnia 30 grudnia 2017 r.

Jednocześnie informuję, że:

- 1. Przed przystąpieniem do ww. prac osoba fizyczna lub jednostka organizacyjna posiadająca tytuł prawny do korzystania z nieruchomości wynikający z prawa własności zobowiązana jest wystąpić do wojewódzkiego konserwatora zabytków w celu uzyskania pozwolenia na prowadzenie prac, zgodnie z art. 36 ust. 1 p. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.**
- 2. Zgodnie z art. 49 ust. 2 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami *Wykonanie decyzji nakazującej przeprowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku nieruchomym nie zwalnia z obowiązku uzyskania pozwolenia na budowę albo zgłoszenia, w przypadkach określonych przepisami Prawa budowlanego.***

u z a s a d n i e n i e

Kościół poewangelicki zlokalizowany na działce nr ewid. 295 w miejscowości Leszno Dolne, gm. Szprotawa, ze względu na posiadane wartości historyczne, artystyczne i naukowe, został wpisany do rejestru zabytków pod nr 1822. Wpisany do rejestru zabytków obiekt zabytkowy jest chroniony w myśl art. 6 ust. 1 p. 1 lit c oraz art. 7 p. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Późnobarokowy kościół ewangelicki powstał w 1787 r. Budowla została wzniesiona na rzucie prostokąta zamkniętego trójbocznie od wschodu i zachodu. Dolne partie ścian wykonane zostały w tradycyjnej technice budowlanej tj. murowane z cegły tynkowane, natomiast górne partie, obecnie niezachowane wykonano w konstrukcji szachulcowej. W I poł. XX w. od północy dobudowana została wysoka, murowana z cegły wieża nakryta baniastym hełmem krytym łupkiem z latarnią, zwieńczoną kulą z krzyżem.

W dniu 26.03.2015 r. na podstawie art. 38 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami pracownicy Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Zielonej Górze, działający w imieniu Lubuskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, przeprowadzili kontrolę przestrzegania i stosowania przepisów dotyczących ochrony zabytków i opieki nad zabytkami ww. obiektu. W trakcie kontroli stwierdzono m.in., że: tynki na elewacjach są odspojone rozwarstwione z ubytkami, drewniana konstrukcja hełmu wieży jest odsłonięta i zawilgocona, widoczne są duże ubytki pokrycia (łupka). Zachowane, ceglane mury korpusu kościoła posiadają również uszkodzone tynki (rozwarstwione) z ubytkami oraz zlasowaną cegłę w elewacji wschodniej, natomiast korona muru jest całkowicie zabezpieczona – miejscowo brakuje dachówek wieńczących mur. We wnętrzu porastają samosiewy drzew i krzewów.

W dniu 21.04.2015 r. Lubuski Wojewódzki Konserwator Zabytków zawiadomił stronę o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie złego stanu zachowania ww. zabytku. Jednocześnie wyznaczył oględziny w celu stwierdzenia stanu faktycznego ww. obiektu. W dniu 19.05.2015 r. na podstawie oględzin przeprowadzonych przy udziale przedstawiciela strony, stwierdzono m.in., że: tynki na elewacjach są odspojone rozwarstwione z ubytkami, drewniana konstrukcja hełmu wieży jest odsłonięta i zawilgocona, widoczne są duże ubytki pokrycia (łupka). Zachowane, ceglane mury korpusu kościoła posiadają również uszkodzone tynki (rozwarstwione) z ubytkami oraz zlasowaną cegłę w elewacji wschodniej. Ponadto stwierdzono, że z wnętrza korpusu kościoła usunięto samosiewy drzew i krzewów, uzupełniono także dachówki zabezpieczające koronę ceglanego muru korpusu kościoła. W trakcie oględzin wykonano dokumentację fotograficzną.

Postanowieniem z dnia 10.06.2015 r., znak: ZN.5142.10.2015 [gmIłw]2, Lubuski Wojewódzki Konserwator Zabytków dopuścił dowody w postaci karty ewidencyjnej zabytków

architektury i urbanistyki dotyczącej *Kościola ewangelickiego* opracowanej przez M. Kacprzyk oraz J. Kacprzyk w 1997 r. a także protokołów kontroli i oględzin przeprowadzonych w latach 2011-2015 wraz z wykonaną dokumentacją fotograficzną oraz zaleceń pokontrolnych wydanych przez Lubuskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w dniu 29.09.2011 r. (znak: ZN.5142.22.2011 [gmSzpr]6)

Pismem z dnia 10.06.2015 r. Lubuski Wojewódzki Konserwator Zabytków zgodnie z art. 7, art. 9 oraz art. 10 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego zawiadomił o zakończeniu postępowania dowodowego w ww. sprawie oraz poinformował o możliwości zapoznania się ze zgromadzonym materiałem dowodowym, wypowiedzenia się, co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Jednocześnie, ze względu na umożliwienie Stronom zapoznania się ze zgromadzonym materiałem dowodowym w sprawie oraz wypowiedzenia się, co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań, poinformował o przedłużeniu terminu załatwienia sprawy.

Na podstawie analizy zgromadzonych materiałów należy stwierdzić, że istnieje realne zagrożenie zniszczeniem i istotnym uszkodzeniem zabytku. W wyniku przeprowadzonych kontroli i oględzin w tym wykonanej dokumentacji fotograficznej stwierdzono, że kościół poewangelicki w Lesznie Dolnym znajduje się w złym stanie zachowania. Uszkodzenia dotyczą w szczególności pokrycia oraz konstrukcji hełmu wieży, na którym widoczne są znaczne ubytki łupka. Nieszczelność pokrycia spowodowała zawilgocenie drewnianych elementów konstrukcji hełmu. Zniszczenia obejmują także tynki na elewacjach wieży oraz ścianach korpusu kościoła. Ubytki tynków spowodowały także uszkodzenie cegieł muru, które w wyniku długotrwałego działania czynników atmosferycznych uległy częściowemu zlasowaniu. Wskazać należy, iż przeprowadzone w latach 2011 – 2015 przez pracowników Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Zielonej Górze kontrole i oględziny ww. zabytku, wskazały postępującą degradację budowli. Wydane w dniu 29.11.2011 r. przez Lubuskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków zalecenia pokontrolne (znak: ZN.5142.22.2011 [gmSzpr]6) zobowiązywały Właściciela zabytku do przeprowadzenia prac polegających na naprawie uszkodzonych elementów konstrukcji hełmu wieży, naprawie i uzupełnieniu pokrycia z łupka, usunięciu roślinności z korpusu kościoła, wzmocnieniu i naprawie uszkodzonych tynków, zabezpieczeniu korony muru korpusu kościoła. Prace podejmowane przez Właściciela ograniczyły się jedynie do wycięcia samosiewów z wnętrza korpusu kościoła oraz uzupełnieniu dachówek na koronie muru korpusu kościoła z wyłączeniem niewielkiego odcinka na ścianie zachodniej. Wykonanie ww. prac potwierdza protokół oględzin oraz dokumentacja fotograficzna z dnia 19.05.2015 r.

Zgodnie z art. 5 p. 2, 3 i 4 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami opieka nad zabytkiem spoczywa na właścicielu lub posiadaczu zabytku, a polega w szczególności na prowadzeniu prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytku, oraz zabezpieczeniu i utrzymaniu zabytku oraz jego otoczenia w jak najlepszym stanie, a także korzystaniu z zabytku w sposób zapewniający trwałe zachowanie jego wartości. Należy stwierdzić, że właściciel kościoła nie wywiązuje się z wyżej wskazanego obowiązku opieki nad zabytkiem.

W przypadku stwierdzenia zagrożenia zniszczeniem lub istotnym uszkodzeniem zabytku wojewódzki konserwator zabytków stosownie do art. 49 ust. 1 wyżej cytowanej ustawy może wydać decyzję nakazującą osobie fizycznej lub jednostce organizacyjnej posiadającej tytuł prawny do korzystania z zabytku wpisanego do rejestru, wynikającego z prawa własności, użytkowania wieczystego lub stosunku zobowiązaniowego, przeprowadzenie niezbędnych robót budowlanych, prac konserwatorskich i restauratorskich przy zabytku, jeżeli ich wykonanie jest niezbędne dla zabezpieczenia w sposób zapewniający trwałe zachowanie jego wartości. Wskazany w sentencji decyzji zakres prac jest niezbędny dla zabezpieczenia obiektu przed dalszym niszczeniem. Obowiązek podjęcia działań przez organ konserwatorski wynika z art. 4 p. 2 i p.3 wyżej cytowanej ustawy, zgodnie z którym

ochrona zabytków polega w szczególności na podejmowaniu przez organy administracji publicznej działań mających na celu zapewnienie warunków prawnych umożliwiających trwale zachowanie zabytków oraz na zapobieganiu zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla wartości zabytku.

Zaniedbanie zabytku powoduje dalszą jego destrukcję. Przeprowadzona kontrola wskazała brak wystarczających działań mających na celu zabezpieczenie obiektu, a w szczególności uchronienia zachowanej częściowo bryły kościoła mianowicie wieży oraz ceglanych ścian korpusu przed szkodliwym działaniem warunków atmosferycznych.

Kościół poewangelicki w Lesznie Dolnym stanowi przykład budownictwa o wyjątkowych w wartościach zabytkowych. Tworzy dominujący i charakterystyczny element w przestrzeni wsi. Ze względu na znaczące wartości artystyczne, historyczne i naukowe obiektu zasadne jest więc podjęcie niezbędnych działań mających na celu ich zachowanie dla przyszłych pokoleń.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 49 ust. 1, art. 3 p.1 p.2, art. 6 ust 1 p. 1 lit. c, art. 7 p. 1, art. 4 p. 2, art. 5 p. 2, 3, 4, art. 89 p. 2, art. 91 ust. 4 p. 4 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz na podstawie art. 104 Kodeksu postępowania administracyjnego, orzeczono jak w sentencji.

pouczenie

Od niniejszej decyzji służy stronom odwołanie do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w Warszawie za pośrednictwem Lubuskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia

LUBUSKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW

Barbara Biełiniś-Kopeć
dr Barbara Biełiniś-Kopeć

Do wiadomości:

1. Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego, ul. Rybacka 38, 68-100 Żagań, skr. pocz. 30.
a/a ()